

Prædiken til påskedag 2026. Steffen Ringgaard Andresen

Salmer: 408,434,218,228,236,230,224 vs. 5-6,234

Lad os påske

Jeg fik en mail fra en lytter af vores Tv-transmitterede morgenandagter. Dagens tekster havde handlet om evigt liv. Og i bønnen havde vi takket for opstandelsens lys og løfte.

Gid jeg havde en lige så stærk tro som dig, skrev han.

Hvad skal man nu lige svare på det?

Jeg kan godt have det som den konfirmand, der – da de skulle tegne et stykke bibelhistorie – lidt forlegent rakte mig tegningen: *Undskyld!* – sagde hun - *Jeg kan tegne de fleste ting. Men ikke Gud. Han er ligesom mellem linjerne.*

Undskyld!

Jeg kan tegne en grav.

En sten.

Kvinder på vej derud.

Og vel også en sol oppe i hjørnet.

Men hvordan tegner man Gud? Opstandelsen? Det evige liv?

Hvilke ord, hvilket sprog, er gangbart?

Jeg blev glad for konfirmandens forlegenhed.

For den gemmer jo også på en dyb indsigt: Det er kun, hvis man kan tegne Gud, at man så også kan viske Gud ud igen.

Sikke mange dumme diskussioner med både fundamentalister og ateister man kunne slippe for, hvis alle var sådan lidt forlegne.

Københavns Drengekor var med til at tegne et billede her i kirken forleden.

Opfordret af kapelmester Carsten Seyer-Hansen har komponisten Morten Olsen med hjælp fra tekstforfatter Jesper Lützhøft skrevet et moderne requiem.

Musikken citerede snart gammel kirkemusik og lød snart i nutidigt tonesprog og fyldte kirkerummet med kontraster fra det blide over det voldsomme til det kaotiske. En tonetegning af livet, som vi kender det.

Der var tekster fra den gamle sjælemesse. Og der var nyskrevne.

De forestiller sig ikke et evigt liv. Når vi dør, er det slut. Alt andet ligger udenfor grænserne af, hvad vi kan forestille os.

Værket handler artikuleret om de levendes forestillinger om døden.

Jeg tænkte først: Kan man dét? Synge sådan et requiem i en kirke? En anmelder – der i øvrigt roste musikken og opførelsen – skrev lidt dumt, at det er som en ostebutik uden ost.

Men ja, det kan man.

Værket siger ikke 'undskyld'.

Men det gør en indsigtfuld indrømmelse.

Om døden som afslutning siger komponisten: *Det er jo grænseløst skræmmende!*

Her er der ingen grænse.

Og værket hedder: At stirre på solen.

Inspireret af en forfatter, der skriver: Hverken solen eller døden formår vi at betragte med ufravendt blik.

Sådan stiller værket os et spørgsmål, som vi ellers gemmer væk.

Før vi overhovedet spørger, om vi tror på opstandelsen, skulle vi spørge, om vi tror på, at vi skal dø? Om vi kan se vores vilkår i øjnene?

Når man står op om morgenen, sætter fødderne ud på gulvet og har livet for sig, så ser man alle sine muligheder og kan rejse sig op. Så er døden, men en forfatters udtryk, en standardviden, en hyldevare blandt alt muligt andet, vi ved. Vi ved, vi skal dø, men vi tror ikke på det, som Freud sagde.

Så er man stærk. Så slipper man afsted med at sige, at døden jo er en helt naturlig del af livet eller med at tale om død og opstandelse, som var de et standardteologisk eksamenspensum.

Så kan man diskutere, hvordan Jesu opstandelse skal forstås. Om der er et evigt liv.

Det bliver de stærkes – ofte abstrakte – diskussion om, hvornår der er ost nok i ostebutikken.

Men når en diagnose eller en ulykke pludselig gør døden til andet end standardviden, bliver man svag. Så står man op om morgenen, og før man når at sætte fødderne ud på gulvet, bliver man mødt af det ubarmhjertige spørgsmål, man måske har haft held til at glemme i søvnen: Hvor mange morgener har jeg tilbage?

Hvordan bliver det at dø? Vil jeg være bange? Hvordan skal det gå mine kære? Så krakelerer det hele. Og sproget går i stykker.

Der må et andet sprog til.

Og en anden tro.

Som ikke taler hen over vores vilkår.

Men ud af dem.

Jeg vil sige, at det er bønnen.

At tro her dybest set er bøn.

Det er ikke en særlig religiøs tro.

Og den er ofte tavs.

Den er meget mere dagligdags, end vi ofte gør den til.

Slet ikke sådan én, man kan tale om som *min* eller i Tv som noget særligt. Nærmest eksotisk.

Den findes i angsten for det uundgåelige, det ukendte og uoverskuelige.

Den findes i bekymringen for alle dem og alt det vi holder af.

Den findes i glæden og i taknemmeligheden.

Og i håbet. Måske mest i det urealistiske, der ikke kan lade være med at spejle efter det, jeg ikke tør tro på.

Den fandtes i Menneskesønnens råb på korset Langfredag:

Min Gud! Min Gud! Hvorfor har du forladt mig?

Graven var tom. En engel sagde: Han er ikke her. Han er opstået. Skynd jer nu ud og fortæl det til de andre.

Det gjorde de.

De var bange.

De forstod ikke, hvad der var sket.

Men de fortalte.

Og fortællingen bredte sig som ringe i vandet.

Og nu når den os.

Graven var tom.

Og den kan man selvfølgelig så lægge i, hvad man vil.

Her bliver det en bøn.

En bøn om, at mørket ikke er vores livselement.

At vi ikke tilhører døden.

At når den dag kommer, hvor vi leder forgæves efter det, der var livet for os – at der da må komme en engel af en slags, sætte sig hos os og sige: Frygt ikke! Kristus er også her gået foran dig - ind i et evigt fællesskab båret af Guds kærlighed og trofasthed.

Hvad vi ved, medmindre vi endnu ikke har erfaret det, det er, at der findes ingen glæde, ingen kærlighed, intet liv, uden at vi må betale sorgens og dødens pris for det. Bag alle vores glæder tegner korsets skygge sig.

Hvad vi beder om, det er, at der bag vores kors må ligge en glæde - og det er en glæde, der modstår alt.

Der findes en anden forlegenhed end konfirmandens.

Nemlig en forlegenhed over noget af det, vi godt kan tegne.

Vi lever i mærkelige tider, siger vi. Forskruede tider.

Der er miljøkrise. Demokratikrise. Krig.

Når vi tænker over det, bliver vi forlegne.

For vi er jo tiderne.

Det er ikke fuglene eller fiskene, skovene eller sletterne, havet eller himlen, der er de forskruede tider.

Vi er tiderne.

Den irske filosof Richard Kearney skriver, at *den eneste Messias, som stadig virker troværdig efter koncentrationslejrene, er en Messias, som gerne vil være trådt til, men som ikke kunne, fordi menneskene udlod at lade den hellige fremmede blive levende iblandt dem.*

Gud er ikke et overnaturligt væsen oppe i himlen. Kearney beskriver Gud som *det muliges Gud*. Vi kan ikke se Gud direkte, men vi kan forestille os det guddommelige gennem de muligheder for kærlighed og retfærdighed, der opstår i vores liv. Troen – og fantasien - hjælper os med at se *det, der endnu ikke er*, men som *kan* blive til.

Gid vi havde mere af dén tro.

Måske skulle vi tage og lære et nyt ord her til påske.

Det sker, at vi danner nye ord ved at gøre navneord til udsagnsord.

Dermed gør vi dem levende.

Af netværk danner vi ordet at netværke.

Af jul at jule.

Så handler det ikke om at forklare noget.
Så handler det om at gøre noget. Være noget.
Lad os danne et nyt ord:
Af påske danner vi ordet – at påske.

At påske er at tilgive, elske, vende den anden kind til, give sin skjorte væk, give menneskeligheden plads.

Alt dét, som Jesus af Nazareth gik rundt og gjorde i Galilæa.

Det kan godt tegnes. Og hvor vi end går hen ligger det der i forvejen - lige foran os som muligheder.

Glædelig påske!

Husk at påske!

Kirkebøn:

Herre, umistelige,
Frelser og Forløser.
Du som har kaldt os ud
til det levende.
Du som allerede er,
hvor end vi går hen.
Hjælp os med at bære vore liv.
Vær hos os på de stejle steder.
Vær hos os, når vi er svækkede og afmægtige.
Vær hos os, når vi famler og falder.
Lad os mærke dit nærvær
og din trøst,
når vi må vandre
gennem sorgens landskaber.
Læg din nåde i vore tårer.
hjælp os med at hele.
Glat de flossede trosser.
Giv et afsæt til et tøvende håb.

Vi beder for din kirke og for os, som er i den.

Lad den altid gøre det levende befriende billede af Jesus gældende iblandt os.

Vi beder for Kong Frederik, Dronning Mary, Kronprins Christian, Dronning Margrethe og hele det kongelige hus.

Vi beder for regering og folketing og al øvrighed.

Hjælp dem og os alle til ikke at bekrige hinanden med krav om egne værdier, men til at skabe en fælles verden.

Vi beder for alle, der har mistet nogen, der var livet for dem.

Vær du selv vores og alle vores dødes lys, fred og velsignelse.

Vi beder for alle ramt af krig og vold.

Velsign hver far og mor, hvert barn i verdens skygge.

For angsten den er stor; giv fred og gør dem trygge!

Hjælp os i ét og alt at gå hvor vi bliver kaldt,

at være lys og salt til du forvandler alt.

Amen.